



**ENGELLİ VE YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

# **ERİŞİLEBİLİRLİK MEVZUATI**

**Erişilebilirlik Dairesi Başkanlığı**

# ULUSLARARASI MEVZUAT

## □ Uluslararası Sözleşmeler

- Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme

**Engellilerin** tüm insan hak ve temel özgürlüklerinden **tam** ve **eşit şekilde** yararlanmasının teşvik ve temin edilmesi **taahhüt edilmiştir.**

- Avrupa Sosyal Şartı 15 inci madde

Engellilerin **toplumsal yaşamda bağımsız olma, sosyal bütünleşme ve katılma hakkı** güvence altına alınmıştır

-Özellikle, teknik yardımları da içermek üzere, **iletişim ve hareket engellerinin üstesinden gelmeyi** ve **ulaşım**, barınma, kültürel etkinlikler ve boş zaman kullanımını sağlamayı hedefleyen önlemler **yoluyla özürülülerin toplumla tam olarak bütünleşmelerini** ve toplum yaşamına katılmalarını desteklemek (3. fıkra).

# ANAYASA

## □ ANAYASA-MADDE 10

- **Herkes**, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin **kanun önünde eşittir.**
- **Devlet organları** ve **idare makamları** bütün işlemlerinde kanun önünde **eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.**
- Çocuklar, yaşlılar, engelliler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için **alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.**

## □ ANAYASA-MADDE 61

- Devlet, Engellilerin korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

- **İLGİLİ HAKLAR:** Eğitim Hakkı, Seyahat Hakkı, Seçme hakkı, Kamu hizmetlerine girme hakkı vb.

## ANAYASA

### □ Anayasa Başlangış 6 ıncı paragraf

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kùltür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

# ERİŞİLEBİLİRLİĞİN YASAL TANIMI

## 5378-Engelliler Hakkında Kanun-Madde 3

- **Erişilebilirlik:** Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını ifade eder
- **Erişilebilirlik standartları:** Türk Standartları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayımladığı standartlarını ifade eder.

# ERİŞİLEBİLİRLİK İLE İLGİLİ GÖREVLERİ DÜZENLEYEN ULUSAL MEVZUAT;

- **3194 sayılı İmar Kanunu**
  - İmar Yönetmelikleri
- **5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun**
  - Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği
  - Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Genelgesi
- **Kat Mülkiyeti Kanunu**
  - Yapılarda Özürlülerin Kullanımına Yönelik Proje Tadili Komisyonları Teşkilî, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- **Toplu taşımaya ilişkin mevzuat**
  - Şehirler Arası Yolcu Taşıma Hizmeti İle Servis ve Turizm Taşımacılığı Hizmetinin Erişilebilir Hâle Getirilmesine Dair Yönetmelik

# **5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN**

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN'DA MEVZUATLAŞAN TANIMLAR;

## c)Engelli

## e)Engellilik durumu

**f)Erişilebilirlik:** Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını,

**g)Erişilebilirlik standartları:** Türk Standardları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayımladığı standartları,

ifade eder.





TSE

# Erişilebilirlik standartları

1. TS 9111 "Özörlöler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Bireyler İçin Binalarda Ulaşılabirlik Gerekleri"
2. TS 12576 "Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları"
3. TS 12460 "Raylı Taşıma Sistemleri Bölüm 5: Özürlü ve Yaşlılar İçin Tesislerde Tasarım Kuralları"
4. TS ISO 23599 "Görme Özürlü veya Az Görenler İçin Yardımcı Mamuller- Hissedilebilir Yürüme Yüzeyi İşaretleri"
5. TS 13536 "TS ISO 23599'un Uygulanmasına Yönelik tamamlayıcı Standard"
6. ISO 23600 "Görme ve işitme özürlöler için yardımcı mamuller- Yaya trafik ışıkları- Sesli ikazlar ve hissedilebilir yüzeyler"
7. TS 13622 "Engelliler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Toplu Taşıma Sistemlerinde Erişilebilirlik Gerekleri "

**Standardların  
Türk Standardları  
Enstitüsü'nden temin edilmesi  
gerekmektedir.**

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

## GEÇİCİ MADDE 2.-

Kamu kullanımına açık tüm binalar ve açık alanlar, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **sekiz yıl içinde engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.**

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

## GEÇİCİ MADDE 3. –

### Ulaşım ilgili hususlar;

Şehir içi yolcu taşıma hizmeti yapan araçların (minibüsler için 2018 yılına kadar süre verilmiştir) ,  
Turizm taşımacılığı yapan veya şehirler arası toplu taşıma hizmeti, Servis taşımacılığı hizmetlerinin

Engellilerin erişebilirliğine uygun hale getirilmesi için yükümlülükler getiren amir hükümler yer almaktadır.

Şehir içi yolcu taşıma hizmeti yapan araçlardan **erişilebilir olmayanlara** yolcu taşıma hizmeti için **yetki belgesi, izin ve çalışma ruhsatı verilmeyeceği,**

ile ilgili hükümler yer almaktadır.

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN GEÇİCİ MADDE 3. –

## İzleme ve Denetleme ile ilgili hususlar;

Bu Kanunun geçici 2 nci maddesi ile bu maddede (3. Madde) belirtilen erişilebilirlik standartlarının ve yükümlülüklerinin uygulanmasının izlenmesi ve denetimi her ilde Aile ve Sosyal

Politikalar,

Bilim, Sanayi ve Teknoloji,

İçişleri,

Çevre ve Şehircilik,

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları

ile engelliler ile ilgili konfederasyonların temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından yapılır. İhtiyaç halinde birden fazla komisyon kurulabilir.

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUN

## GEÇİCİ MADDE 3. –

### İdari para cezası ile ilgili hususlar;

Öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmedeği;

- Denetim komisyonlarınca tespit edilen **gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine** Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından **her bir tespit için bin Türk Lirasından beş bin** Türk Lirasına kadar **idari para cezası uygulanır.** Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı **ellibin** lirayı geçemez.
- Denetim komisyonlarınca tespit edilen **büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına** Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından **her bir tespit için beşbin Türk Lirasından yirmibeş bin** Türk Lirasına kadar **idari para cezası uygulanır.** Bu şekilde bir yıl içinde uygulanacak idari para cezasının tutarı **beşyüz bin** lirayı geçemez.

Bu sunumda yer alan içerik kaynak gösterilmeden kullanılamaz

# 5378 SAYILI ENGELLİLER HAKKINDA KANUNUN GEÇİCİ 3 ÜNCÜ MADDESİ KAPSAMINDA VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARININ UYGULANMASI VE DİĞER HUSUSLAR 2017/04

Kanunun geçici 3 üncü maddesinde yer alan “**tespit**” ifadesinden **Komisyon tarafından** yapılan her bir denetim esnasında, **Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formları Genelgesinin** EK1, EK2, EK3 cetvellerinin **her bir bölümde belirlenen bir tespit anlaşılmalıdır.**

(örneğin; “EK1 Binalar İçin Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Formu”nda yer alan “B.Bina Yakın Çevresi” bölümünde yer alan sorulardan en az birine “hayır” cevabı verilmesi dahi bir tespit olarak kabul edilecektir).

# ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME YÖNETMELİĞİ



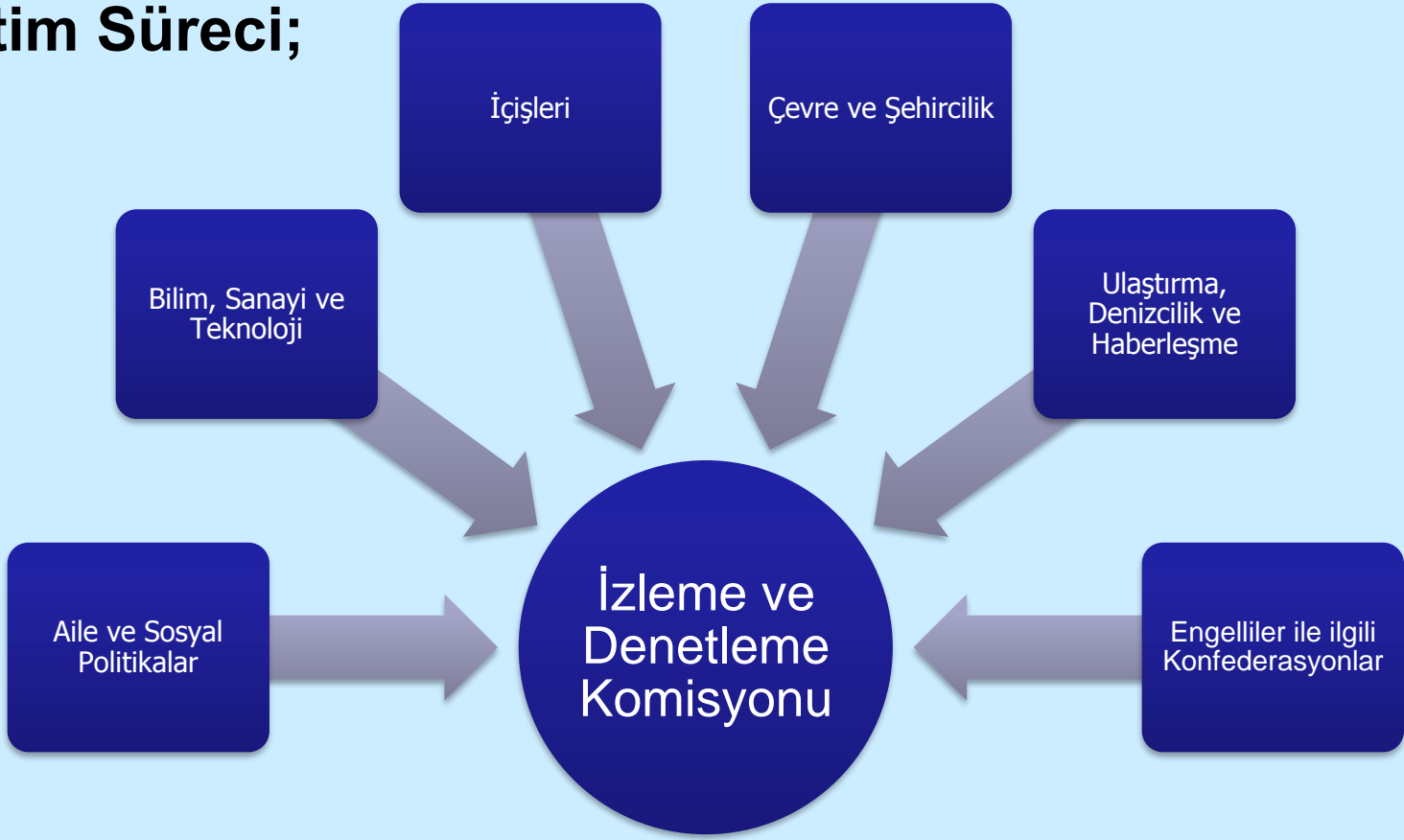
# ERİŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME YÖNETMELİĞİ

**20 Temmuz 2013** tarihinde,

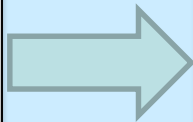
28713 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

**21 Eylül 2016** tarihinde, Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

# Denetim Süreci;



İZLEME VE  
DENETLEME  
PLANI



İZLEME VE  
DENETLEME  
PROGRAMI

BAŞVURU  
VEYA RESEN



T.C.  
Ankara Valiliği  
Aile ve  
Sosyal Politikalar  
İli M¼d¼rl¼đ¼



..... İLİ ERIŞİLEBİLİRLİK İZLEME VE DENETLEME KOMİSYONU

# Erişilebilirlik Belgesi

<BİNA, AÇIK ALAN, TOPLU TAŞIMA ARACININ ADI>

Bu belge; ..... / ..... / 20..... tarihinde ..... İli

Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonucunda ve  
..... / ..... / 20..... tarihli Komisyon toplantısında alınan ..... sayılı karar ile erişilebilir  
olduğu belirlenen <bina, açık alan, toplu taşıma aracının adı> için düzenlenmiştir.

.....  
İmza

VALİ

# 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu

## 42. Maddesinde;

Engellilerin yaşamı için zorunluluk göstermesi hâlinde, proje tadili kat maliklerinin en geç üç ay içerisinde yapacağı toplantıda görüşülerek sayı ve arsa payı çoğunluğu ile karara bağlanır.

Toplantının bu süre içerisinde yapılamaması veya tadilat talebinin çoğunlukla kabul edilmemesi durumunda; ilgili kat malikinin talebi üzerine **bina güvenliğinin tehlikeye sokulmadığını bildirir** komisyon raporuna istinaden ilgili mercilerden alınacak tasdikli proje değişikliği veya krokiye göre inşaat, onarım ve tesis yapılır.

İlgili merciler, tasdikli proje değişikliği veya kroki taleplerini en geç altı ay içinde sonuçlandırır.

# Yapılarda Engellilerin Kullanımına Yönelik Proje Tadili Komisyonları Teşkilî, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (22.04.2006 tarih ve 26147 sayılı

**Resmi Gazete)**

Bu yönetmelik ile tadilat talebinde bulunan kat malikinin diğer kat malikleriyle yapacağı toplantıda **talebinin reddedilmesi durumunda kurulacak olan komisyonla** ilgilidir.

Kat maliki, tadilat yapılacak olan **binanın ruhsat işlemlerinin yapıldığı kuruluşa** başvuru yaparak bir **komisyon oluşturulmasını talep edebilir.**

Bu komisyonun söz konusu talebin gerekliliği ve bina güvenliği açısından bir değerlendirme yapmasının koşulları Yönetmelik kapsamında ele alınmaktadır.

# **3194 SAYILI İMAR KANUNU**

# 3194 SAYILI İMAR KANUNU

## EK MADDE 1 (1997)

“Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için,

imar planları ile

- kentsel,
- sosyal,
- teknik altyapı alanlarında ve
- yapılarda

**Türk Standartları Enstitüsü'nün ilgili standartlarına uyulması zorunludur.”**

# ERİŞİLEBİLİRLİK DÜZENLEMELERİNİN YAPILMASINI ÖNGÖREN İMAR YÖNETMELİKLERİ;

- **Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği**
- **Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği**
- **Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği**
- **Otopark Yönetmeliği**
- **Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelik**
- **Gecekondu Kanunu Uygulama Yönetmeliği**



# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği (03/07/2017 Revizyon)

## Genel Hükümler

### 1. Maddesinde;

Bu Yönetmeliğin **amacı**;

**plan**,

**fen**,

**sağlık** ve

**sürdürülebilir** çevre şartlarına uygun yapı ve yapılaşma ile projelendirmeye ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Genel Hükümler

### 3. Maddesinde;

İmar Planlarında **açıklanmamış** ve bu Yönetmelikte de **yer almamış** hususlarda lüzum ve ihtiyaca ve civarın karakterine göre uygulanacak şekli takdire, ilgili idare yetkilidir.

İlgili idare, mevzuat ve standartlarda engelliler konusunda getirilen hükümlere uymakla ve bunları uygulamakla yükümlüdür. Ayrıca, ilgili idare yörenin koşullarını göz önünde bulundurarak mevzuat ve standartlarda yer almayan hususlarda da engellilerle ilgili gerekli önlemleri almaya yetkili ve sorumludur.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Genel Hükümler

### 5. Madde 20. fıkrasında;

Yapı ruhsatı talep edilen projelerde ayrıca; afet, deprem, yangın, otopark, enerji verimliliği, sığınak, asansör, yapı malzemeleri, gürültüye karşı korunma, ısı ve su yalıtımı, yapı denetimi, iş güvenliği, iskele, erişilebilirlik ve çevre gibi konulardaki yapıya ilişkin hükümler içeren mevzuata da uyulur.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Genel Hükümler

### 5. Madde 21.fıkrasında;

Hazırlanan projelerin öncelikle bu Yönetmelik ve bu Yönetmelikte atıfta bulunulan mevzuatın hükümlerine uyulmak kaydıyla Türk Standardları Enstitüsü (TSE) standartlarına uygun olarak hazırlanması zorunludur.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Genel İlkeler;

### 5.Madde 22.fıkrasında;

İlgili idare, erişilebilirlik mevzuat ve standartlarında getirilen hükümlere uymakla ve bunları uygulamakla yükümlüdür.

**Sahanlık,**

**kat sahanlığı,**

**ara sahanlık,**

**merdiven,**

**asansör,**

**kapı ve koridor ölçüleri,**

**rampa eğimleri, genişlikleri ile**

**korkuluk ve küpeşterleri gibi**

**bina içi erişimle ilgili mekânların ölçüleri bu Yönetmelikte belirtilen ölçülerden az olmamak üzere,**

**erişilebilirlik standartlarına uygun olarak düzenlenir.**

**Yapılı çevrede erişilebilirlik standartlarına uygun;**

**-yönlendirme,**

**-bilgilendirme ve işaretlemelerin yapılması zorunludur.**

Ayrıca ilgili idare, yörenin koşullarını göz önünde bulundurarak **engellilerle ilgili gerekli önlemleri almaya yetkilidir.**

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Bahçe tesviyelerine ilişkin esaslar;

### 15. Madde 6. fıkrasında;

**Bahçe tesviyelerinde** engelliler için **erişilebilirlik standartlarına uygun** düzenlemelerin yapılması zorunludur.

### 15. Madde 7. fıkrasında;

Bahçe girişinden bina girişine kadarki güzergâhta yer alan eğimlerin %5'ten fazla olması durumunda

**öncelikle** 30 uncu maddede yer alan ölçü ve özelliklerde **rampa düzenlenir.**

Rampa yapılmasının mümkün olmadığı durumlarda **erişilebilirlik mevzuat ve standartlarına uygun diğer tedbirler** alınır.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Binalar ile ilgili Hükümler olarak;

### Bahçe Mesafeleri;

## 23. Madde 7. fıkrasında;

7) Mevzuat değişikliği veya yapıdaki kat veya alan artışları nedeniyle asansör yapılması zorunlu hale gelen mevcut yapılara ilişkin ilave veya tadilat ruhsatı taleplerinde; bina içinde yapılacak tadilatlarla asansör tesis edilememesi halinde, engellilerin de erişiminin sağlanabilmesi için ön, yan ve arka bahçe mesafeleri içinde parsel sınırına en az 1.50 metre mesafe bırakılmak kaydıyla asgari ölçülerde panoramik asansör veya ulaşılacak katın yüksekliğinin uygun olması halinde 634 sayılı Kanun uyarınca muvafakat alınarak mekanik kaldırma iletme platformu yapılabilir.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Yapılaşmada idarenin yükümlülükleri

### 26. Madde (1. ve 2. fıkra)

- (1) **İdareler; tasarrufu altındaki** yol, meydan, otopark, park, yaya bölgesi, kaldırım gibi yerler ile bunlar üzerindeki kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için, **TSE standartlarına ve ilgili mevzuatına göre**;
- a) Bisiklet yolu, **otopark, yönlendirme**, sinyalizasyon, aydınlatma ve ağaçlandırma uygulamalarıyla ve **kent mobilyalarıyla** beraber kaldırım ve kavşak düzenlemelerini yapmak veya yaptırmakla,
- b) **Reklam ve bilgilendirme levha ile pano düzenlemelerini** yapmak veya yaptırmakla,
- c) Topluma açık yerlerde ihtiyaçların karşılanması amacıyla; **büfe, mescit, para çekme makinesi, telefon kulübesi, tuvalet, çeşme** ve benzeri tesislerin kurulmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle,
- ç) **Belirli bir süre için düzenlenen sosyal ve kültürel etkinlikler için geçici olarak ihtiyaç duyulan altyapıyı** ve geçici olarak talep edilen hafif ve sökülüp takılır malzemedен yapılan fuar, sergi, sahne ve çadır gibi üstyapının kurulması ve kaldırılması için gereken izinlerin verilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamakla, yükümlüdür.

(2) **engellilerin erişiminin, can ve mal güvenliğinin sağlanması zorunludur.**



# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Yapı piyesleri ve ölçüleri;

### 29. Madde 1. fıkrasında;

MADDE 29- (1) Her müstakil konutta en az aşağıdaki piyesler bulunur:

<u>Piyes</u>	<u>Dar Kenarı</u>	<u>Net Alanı</u>
1 oturma odası	3.00 metre	12.0 m <sup>2</sup>
1 yatak odası	2.50 metre	9.00 m <sup>2</sup>
1 mutfak veya yemek pişirme yeri	1.50 metre	3.30 m <sup>2</sup>
1 banyo veya yıkanma yeri	1.50 metre	3.00 m <sup>2</sup>
1 tuvalet	1.00 metre	1.20 m <sup>2</sup>

### 29. Madde 5. fıkrasında;

Birinci fıkrada belirtilen bu piyesler ile koridor ölçüleri engellilerin de kullanımını sağlayacak standartlara ve erişilebilirlik mevzuatına uygun olmak zorundadır.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Bina girişleri ve rampaları

### 30. Madde;

**(8) Döşeme kaplamalarında** kaymayı önleyen, tekerlekli sandalye ve koltuk değneği hareketlerini güçleştirmeyen, **standardına uygun malzeme kullanılması zorunludur.**

**(9) Binalarda ve girişlerinde** engellilerin erişimine yönelik **TS 9111 Standardına uyulması zorunludur.**

**(10) Rampalar**ın kenar korumaları, genişlikleri, sahanlıkları, korkuluk ile küpeşte ve kaplama malzemeleri engellilerin de dolaşımına olanak sağlayacak şekilde **TS 9111** standardına **uygun yapılmak zorundadır.**

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Bina girişleri ve rampaları

### 30. Madde;

**(11)** Bina girişlerinde engellilere yönelik ön bahçede parsel sınırına kadar giriş rampası veya merdivene bitişik dar kenarı en az 0.90 metre ve alanı en az 1.20 m<sup>2</sup> **engelli asansörü yeri ya da mekanik kaldırma iletme platformu yapılır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının** görüşü alınmak suretiyle engellilerin kullanımını için farklı uygulama yapılabilir.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Bina girişleri ve rampaları

### 30. Madde;

**(12) Bina girişinde ve bina içinde bulunan rampaların eğimleri aşağıdaki değerlere uygun olmak zorundadır:**

#### En fazla yükseklik

15 cm ve daha az

16-50 cm arası

51-100 cm arası

100 cm üzeri

#### En fazla eğim

1:12 (% 8)

1:14 (% 7)

1:16 (% 6)

1:20 (% 5)

**(13) Rampalarda ve ara sahanlıklarda kesintisiz olarak 0.90 metre yükseklikte 1. düzey ve 0.70 metre yükseklikte 2. düzey, elle tutulduğunda kolay kavranabilecek şekilde 32-45 mm çapında küpeşte bulunmak zorundadır.**

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Merdivenler

### 31. Madde 1.fıkra )bendi;

) Merdivenlerin her iki tarafında da engellilerle ilgili TSE erişilebilirlik standartlarına uygun korkuluk ve küpeşte yapılması, ayrıca sahanlık ve merdiven döşemelerinde ve kaplamalarında da standartlara uyulması zorunludur.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Asansörler;

### 34. Maddesi 1. 2. ve 3. fıkrasında;

(1) Uygulama imar planına göre kat adedi 3 olan binalarda asansör yeri bırakılmak, 4 ve daha fazla olanlarda ise asansör tesis edilmek zorundadır. İskân edilen bodrum katlar dâhil kat adedi 4 ve daha fazla olan binalarda asansör yapılması zorunludur. Daha az katlı yapılarda da asansör yapılabilir.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Asansörler;

### 34. Maddesi 1. 2. ve 3. fıkrasında;

(2) Tek asansörlü binalarda; **asansör kabınınin dar kenarı 1.20 metre ve alanı 1.80 m<sup>2</sup>'den, kapı net geçiş genişliği ise 0.90 metreden az olamaz. Asansör kapısının açıldığı sahanlıkların genişliği, asansör kapısı sürgülü ise en az 1.20 metre, asansör kapısı dışa açılan kapı ise en az 1.50 metre olmak zorundadır.**

Birden fazla asansör bulunan binalarda, asansör sayısının yarısı kadar asansörün bu fıkrada belirtilen ölçülerde yapılması şarttır. Tek sayıda asansör bulunması durumunda sayı bir alta yuvarlanır. **TSE** standartlarının bu fıkrada belirtilen ölçü ve miktarlardan küçük olması halinde; taban alanında yapılaşma hakkı **120 m<sup>2</sup>'nin** altında olan parseller ile tek bağımsız bölümlü müstakil konut binalarında **TSE** standartlarına uyulmasına ilgili idaresi yetkilidir.

(3) Mevcut binalarda yapılacak **tadilatlar**, **bu madde hükümlerinin ya da TSE standartlarının uygulanmasında idaresi yetkilidir.**

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Asansörler;

### 34. Maddesi 9 ve 10. fıkrasında;

(9) Asansörlere bina girişinden itibaren erişilebilirlik standartlarına uygun engelsiz erişim sağlanması zorunludur.

(10) Asansörler, erişilebilirlik standartlarına uygun gerekli donanımlara sahip olmak zorundadır.



# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Korkuluklar MADDE 38 –

(4) Korkuluklar düşme, kayma, yuvarlanma gibi sebeplerle insanların can güvenliğini tehlikeye atacak boşluklar içermeyecek şekilde düzenlenir. **Boşluklarda, yük altındaki deformasyonlar da dâhil, en fazla 0.10 metre çapında geçişe izin verilir.**

# Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği

## Binalar ile ilgili Hükümler olarak;

### Kapılar ve Pencereleler

#### 39. Maddesinde;

(1) Bütün yapılarda;

a) Kapı yükseklikleri 2.10 metreden,

**b) Kapı net (temiz) genişlikleri bina giriş kapılarında 1.50 metreden, kapıların çift kanatlı olması halinde bir kanat 1.00 metreden,**

**c) Bağımsız bölüm giriş kapılarında 1.00 metreden, diğer mahallerin kapılarında 0.90 metreden, az olamaz...**

**ç) Döner kapılar, belirtilen ölçülerde yapılacak normal kapıların yanında ilave olarak bulunabilir.**

**(2) Kapılarda eşik yapılamaz. Eşik yapılması zorunlu hallerde engellilerin hareketini, yangın çıkışlarını ve benzeri eylemleri engellemeyecek önlemler alınır.**

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Binalar ile ilgili Hükümler olarak;

### Pasajlar ve alışveriş merkezleri

#### 47. Madde 1.fıkra b) ve c) bendinde;

(1) Ticaret bölgelerinde yapılacak pasajların:

b) Her biri 1.50 metreden dar olmayan en az 2 giriş-çıkış kapısı ile yeteri kadar havalandırma bacası veya tertibatını haiz bulunması, pasaj giriş ve çıkışlarının erişilebilir olması,

c) Birden fazla katlı olmaları halinde her bir kat arasında bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun merdiven olması ve erişilebilirlik standartlarına uygun düzenlemelerin yapılması,

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Tuvaletler;

### 48. Madde 1. ve 5. fıkrasında;

(1) Yarısı kadınlar, yarısı erkekler için olmak üzere; iş hanı, büro, alışveriş merkezi, çarşı, pasaj ve mağaza gibi binalar ile otel ve benzerleri binalarda her 25 kişi için, en az birer adet, resmî Binalar ile sinema, tiyatro gibi umumî binalarda ise her 50 kişi için en az birer adet tuvalet yapılması zorunludur.

-Bu yapılarda engellilerin erişiminin sağlanmasına yönelik tedbirler alınarak en az 1 kadın, 1 erkek olmak üzere engellilerin kullanımına ve erişilebilirlik standardına uygun tuvalet ayrılır.

(5) Umumî binalarda çalışan, müşteri ve ziyaretçi gibi tüm kullanıcıların ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kapasite hesabına göre belirlenen büyüklük ve sayıda erişilebilirlik standardına uygun engelli tuvaleti yapılır.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Bodrumlar;

### 51. Madde 4. fıkrasında;

(4)Ticari alanlarda yapılan binaların ticari amaçla kullanılan bodrum katlarında döşemenin zemine gömülü olmama şartı aranmaz. Bu tür binalarda suni havalandırmanın sağlanması ile engellilerin dolaşımına olanak sağlayan erişilebilirlik standartlarına uygun rampa, yürüyen bant ve bunlar gibi önlemler alınır.

# Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği

## Yapı projeleri

### 57. Maddesinde 1.fıkrasında;

Yapı sahibi veya vekilince 55 inci maddede sayılan belgelere göre ilgili kanun, plan, bu Yönetmelik, Türk Standartları, çevre şartları, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve ilgili bütün mevzuat hükümlerine uygun olmak üzere bu maddede belirtilen projeler hazırlatılır.

# Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği

## Uygulama İmar Planı

### 24. Maddesinde;

...

Araç trafiğine ayrılmış şerit sayısını azaltmamak ve ilgili TSE standartlarına uymak kaydıyla; taşıt yollarının yaya, engelli ve bisiklet kullanımına ayrılmış kısımlarının genişlikleri, nazım imar planında değişikliğe gerek olmaksızın uygulama imar planında artırılabilir.

Uygulama imar planlarında, öncelikle engelliler, çocuklar ve yaşlılar gibi kamu ortak mekânlarını kullanmakta zorluk çeken ve hareket kısıtlılığı bulunan kişilerin kentsel kullanımlara, sosyal altyapı alanlarına erişimini ve kullanımını sağlayıcı ve kolaylaştırıcı tedbirlerin alınması amacıyla tasarım ilkeleri geliştirilmesi esastır.

# Otopark Yönetmeliği

## Genel Esaslar

### 4. Maddesinde;

.... **Otoparklarda**, İmar Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine uyularak yangına karşı gereken önlemlerin alınması, **engellilerin kullanımına dönük düzenlemelerin yapılması zorunludur.**

**Ayrıca, engellilere ilişkin standartlarda dahil olmak üzere Türk Standartları Enstitüsünce hazırlanan ilgili tüm standartlara uyulur.**



# Otopark Yönetmeliği

## Genel Esaslar

### 4. Maddesinde;

Umumi bina ve bölge otoparkları ile genel otoparkların giriş-çıkış ve asansörlerine en yakın yerlerinde birden az olmamak şartıyla;

-her 20 park yerinden birinin engelli işareti konularak engelliler için ayrılması zorunludur.

### GEÇİCİ MADDE 7;

Mevcut umumi bina, bölge ve genel otoparklarında bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde engelliler için belirtilen şartlarda otopark yeri ayrılır.

# Sığınak Yönetmeliği

## Serpinti sığınaklarının özellikleri ve yapılışları

### 8. Maddesinde;

Standartlar: Serpinti sığınaklarında, bu Yönetmelikte yer alan ölçülerden daha az olmamak koşuluyla engellilere ilişkin standartlar da dâhil olmak üzere Türk Standartları Enstitüsünce hazırlanan tüm standartlara ve diğer mevzuata uyulur.

# Yangın Yönetmeliği;

## Kaçış güvenliği esasları MADDE 30- ...

(4) Her yapının içinde, yapının kullanıma girmesiyle her kesimden serbest ve engelsiz erişilebilen şekilde kaçış yollarının düzenlenmesi ve bakım altında tutulması gerekir ....

# Yangın Yönetmeliği;

## Yangın güvenlik holü MADDE 34-

(1) Yangın güvenlik holleri; kaçış merdivenlerine dumanın geçişinin engellenmesi, söndürme ve kurtarma elemanlarınca kullanılması ve gerektiğinde engellilerin ve yaralıların bekletilmesi için yapılır.

# Yangın Yönetmeliği; Sağlık yapıları MADDE 49-

(1) Sağlık yapıları kapsamında olan, hastanelerde, yaşlılar için dinlenme ve bakım evleri ve bedensel ve zihinsel engelliler için olan bakım evlerinde aşağıda belirtilen şartlara uyulur:

- a) Kullanıcı yükü 15 kişiyi aşan herhangi bir hasta yatak odası veya süit oda için birbirinden uzakta konuşlandırılmış 2 kapı bulunması gerekir.
- b) b) (**Değişik: 10/8/2009-2009/15316 K.**) Hastanelerin ve bakımevlerinin **300 m<sup>2</sup>'den** büyük olan **yatılan katlarının** her biri, en az **yarısı büyüklüğünde iki veya daha fazla yangın kompartımanına ayrılır** veya korunumlu yatay tahliye alanları teşkil edilir. Yatay tahliye alanlarının hesaplanmasında kullanıcı yükü 2.8 m<sup>2</sup>/kişi olarak dikkate alınır.

# Yangın Yönetmeliği;

## Acil durum asansörü MADDE 63-

(1) Acil durum asansörü; bir yapı içinde yangına müdahale ekiplerinin ve bunların kullandıkları ekipmanın üst ve alt katlara makul bir emniyet tedbiri dâhilinde hızlı bir şekilde taşınmasını sağlamak, gerekli kurtarma işlemlerini yapmak ve aynı zamanda engelli insanları tahliye edilebilmek üzere tesis edilir. Asansör, aynı zamanda normal şartlarda binada bulunanlar tarafından da kullanılabilir. Ancak, bir yangın veya acil durumda, asansörün kontrolü acil durum ekiplerine geçer.

# **Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (31.7.2009)**

## **Engellilere ilgili tedbirler 7 . Maddesinde;**

**İdare, sunduğu kamu hizmetlerinin engelliler tarafından kolayca erişilebilir olması için gerekli tedbirleri alır.**

# DINLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER